

Välfärdsbrottsligheten växer – ny bok visar hur kommuner kan agera

Välfärdsbrottslighet är ett allvarligt samhällsproblem som kostar skattebetalarna miljardbelopp och underminerar förtroendet för den offentliga sektorn. I den nya handboken *Välfärdsbrottsligheten i kommunal verksamhet* visar statsvetaren *Lena Törneskär* hur kommuner kan gå från medvetenhet till systematisk handling – och vilka verktyg som finns för att försvåra för de kriminella.

– Kommunerna är en del av både problemet och lösningen. Utan ett tydligare ansvar riskerar vi att undergräva rättssäkerheten och förtroendet för den lokala demokratin, säger Lena Törneskär, tidigare analytiker inom Polismyndigheten och idag verksam som kommunstrateg i Eskilstuna kommun med uppdrag att utveckla arbetet mot välfärdsbrottslighet.

Välfärdsbrottslighet förekommer i alla delar av kommuners verksamhet. Områden som ekonomiskt bistånd, hemtjänst, personlig assistans, föreningsbidrag, arbetslivskriminalitet, inköp och upphandling och miljöbrott är särskilt utsatta.

– Välfärdsbrott är inte bara ett statligt problem. Det handlar om hur vi förvaltar medborgarnas pengar och deras tillit. Kommuner har flera verktyg för att försvåra för kriminella – men arbetet måste prioriteras och ges rätt förutsättningar, säger Lena Törneskär.

I boken visar Lena Törneskär hur arbetet mot välfärdsbrott kan integreras i ordinarie verksamhet, hur brottsligheten kan ta sig uttryck inom olika verksamhetsområden och vilka sårbarheter som ofta utnyttjas. Fokus ligger på konkreta metoder, verktyg och arbetssätt för att förebygga, upptäcka och hantera fel och oegentligheter i praktiken.

Boken riktar sig till politiker, chefer och tjänstepersoner som vill få en ökad förståelse för problematiken och kunskap om hur man med relativt små medel kan integrera ett välfärdsbrottsperspektiv inom de riskområden som finns i en kommun.

Om författaren

Lena Törneskär är statsvetare och har vidareutbildat sig inom brottsutredning vid Linnéuniversitet och underrättelseanalys vid Försvårshögskolan. Hon har en lång bakgrund som analytiker inom Polismyndigheten och arbetar i dag strategiskt med att utveckla Eskilstuna kommuns arbete mot välfärdsbrottslighet.

Om boken

Titel: Välfärdsbrottslighet i kommunal verksamhet– metoder, verktyg och arbetssätt

ISBN: 978-91-7741-562-6

Utgivning: 22 april 2026

Boken finns hos bokhandlare på nätet och i butik samt på www.gothiakompetens.se

Systemexploatering dominerande i den kriminella ekonomin

I ESO-rapporten *Svarta siffror* om den kriminella ekonomins omfattning i Sverige (2026:1) går det att läsa att den uppskattas omsätta cirka 352 miljarder kronor per år och generera omkring 185 miljarder i vinster (2024 års priser). En central slutsats är att den ekonomiska tyngdpunkten inte främst ligger i traditionella illegala marknader som narkotika eller vapensmuggling, utan i så kallad systemexploatering.

Det innebär att svartarbete, skatteundandragande och välfärdsrelaterade bedrägerier utgör den ekonomiskt dominerande delen av den kriminella ekonomin. Särskilt utnyttjandet av välfärds- och socialförsäkringssystemen är omfattande i en svensk kontext, där bidragsrelaterade brott och felaktiga utbetalningar står för en betydande andel av de kriminella vinsterna. Välfärdsbrott är därmed inte en marginell företeelse, utan en central drivkraft i den kriminella ekonomin.

Presskontakt

Pia Leufstedt

Projektledare Marknad Böcker

Gothia Kompetens

pia.leufstedt@gothiakompetens.se

072-050 39 04

För en bättre dag på jobbet

Gothia Kompetens erbjuder verksamhetsnära kompetensutveckling baserad på forskning och erfarenhet. Kompetensutveckling med både hjärta och hjärna som får dig, dina kollegor och organisationen att växa. För en bättre dag på jobbet.